

Nr 41.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt, m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

I en den 13 mars 1953 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 128, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt; samt

2) förordning angående ändrad lydelse av den vid förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror fogade förteckningen över pälsskinn.

Rörande lydelsen av ovannämnda författningsförslag tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 3—9).

Till utskottets behandling har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 435 av herr *Osvald* m. fl. och II: 516 av herr *Adolfsson* m. fl., vari hemställts, »att riksdagen i samband med propositionen nr 128 ville besluta att varuskatt icke vidare skall utgå för glass»; samt

2) motionen II: 515 av herrar *von Seth* och *Svensson* i Krokstorp, vari hemställts, »att riksdagen måtte uttala, att varuskatteförordningen icke skall så tillämpas att affärssekretessen äventyras».

Till behandling i detta sammanhang har utskottet jämväl upptagit följande vid riksdagens början väckta, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nämligen

a) de likalydande motionerna I: 82 av herr *Huss* och II: 111 av herr *Christenson* i Malmö, vari hemställts, »att riksdagen måtte 1) i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning rörande borttagande av de indirekta skatterna på tandvårdsmedel med hänsyn till att kostnaderna för tandvården f. n. uppgår till ca 175 miljoner kronor årligen och 2) i avvaktan på denna utredning besluta sådan ändring i varuskatteförordningen, att skatten på

munvatten nedsättes från 40 till 20 procent av beskattningsvärdet och att tandvårdsmedlen bedöms enhetligt ur beskattningssynpunkt enligt statistiskt nummer 591, som gäller för tandpasta och tandpulver»; samt

b) motionen II: 210 av herrar *Sjölin* och *Dahlén*, vari yrkats, »att riksdagen måtte hemställa, att Kungl. Maj:t ville ge 1952 års kommitté för indirekta skatter i uppdrag att utreda frågan om rätt för importör och grossist att få avdraga beskattningsvärdet av varor, vilka återtagits eller vilkas försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning från köparen».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna II: 111, II: 210, II: 515 och II: 516.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 7 januari 1953 har *kontrollstyrelsen* framlagt förslag till ändring i vissa delar av varuskatteförordningen. Kontrollstyrelsen har samtidigt överlämnat av styrelsen införskaffade yttranden i ämnet från *Sveriges grossistförbund*, *Sveriges köpmannaförbund*, *svensk industriförening*, *kooperativa förbundet*, *inköpscentralernas aktiebolag ICA*, *kemisk-tekniska fabrikantförbundet*, *kemisk-tekniska och livsmedelsfabrikanters förening (KeLiFa)*, *svenska choklad- och konfektyrfabrikantföreningen u. p. a.*, *Sveriges glassindustriers riksförbund*, *Sveriges frisörgrossistförening* och *Sveriges frukt- & konfektyrhandlareförbund*.

Över kontrollstyrelsens skrivelse har infortrade utlåtanden avgivits av *1952 års kommitté för indirekta skatter* och av *generaltullstyrelsen*.

Sedermera har kemisk-tekniska fabrikantförbundet och svenska frisörföreningen u. p. a. inkommit med särskilda yttranden i ärendet.

Kontrollstyrelsen har vidare i skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 januari 1953 framlagt förslag till ändrad lydelse av den vid förordningen om skatt å vissa pälsvaror fogade varuförteckningen. Förslaget har enligt vad i skrivelsen upplysts utarbetats efter visst samråd med representanter för pälsbranschen.

Rörande innehållet i övrigt av nämnda statsrådsprotokoll hänvisar utskottet, i den mån detta ej framgår av den nedan lämnade sammanfattningen av propositionens huvudsakliga innehåll, till redogörelsen å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Ändringar i varuskatteförordningen s. 10—29.

Ändringar i förordningen om pälsvaruskatt s. 29—31.

Angående *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I varuskatteförordningen föreslås i första hand den ändringen, att det belopp, å vilket skatten skall beräknas (beskattningsvärdet), skall utgöra priset vid försäljning i större poster från tillverkaren. Enligt nu gällande be-

stämmelser är beskattningsvärdet ett högre värde, nämligen priset vid försäljning till detaljhandlare. Ändringen, som ansetts nödvändig för att den numera inträdda friare prisbildningen icke skall motverkas av gällande skattekonstruktion, nödvändiggör en höjning av skattesatserna för att skatteintäkterna skall bibehållas oförändrade. Därjämte föreslås viss jämkning av skattesatserna för munvatten och s. k. ättiketerpreparat ävensom vissa andra tekniska artiklar, varigenom den reella skattebelastningen på dessa artiklar sänkes.

I följande tablå är sammanställda — förutom nuvarande skattesatser — dels de skattesatser, som är erforderliga för att efter en omläggning av reglerna för beskattningsvärdets bestämmande erhålla oförändrade skatteintäkter (de inom parentes upptagna siffrorna anger procentsatsen före jämkningen till närmast hela femtal), dels de av kontrollstyrelsen föreslagna skattesatserna och dels de av departementschefen förordade skattesatserna.

	Nuvarande skattesats	Omräknad skattesats	Kontrollstyrelsens förslag	Departementsförslaget
Choklad- och konfityrvaror.....	60	65 (66)	65	65
Kemisk-tekniska preparat				
Tandkräm och schamponeringsmedel	20	25 (24.4)	25	25
Munvatten och ättiketerpreparat..	40	50 (48.4)		
Hårvatten, parfym m. m.....	40	50 (48.4)	55	50
Puder, smink m. m.....	75	90 (91.5)		
Essenser och extrakter.....	120	150 (150)	120	120

Ändringarna i pälsvaruskatteförordningen innebär väsentligen en jämkning för vissa skinn av skattesatserna, vilka bör stå i viss relation till respektive skinnpriser. För några skinnslag förordas dessutom av kontrolltekniska skäl en sammanslagning av skattesatserna.

Av innehållet i de föreliggande *motionerna* må här återgivas följande.

Till stöd för de likalydande *motionerna* I: 82 och II: 111 har motionärerna uttalat bl. a. att ur samhällsekonomisk synpunkt vore skatter på tandvårdsmedel över huvud taget synnerligen diskutabla. Årligen uppginge kostnaderna för tandvård i landet till ca 175 miljoner kronor, varav ca 155 miljoner kronor för den enskilda tandvården och ca 22 miljoner kronor för folktandvården. Den största delen av dessa kostnader vore direkt förorsakad av tandröta. Nödvändigheten att motverka tandröta genom riktig tandhygien vore också numera allmänt erkänd. Då man enligt senaste amerikanska undersökningar kunnat nedbringa tandrötefrekvensen, i vissa fall enligt uppgift till 60 procent, genom riktig tandhygien i form av planmässig rengöring av tänderna medelst borstning, insåges det lätt av vilken oerhörl stor ekonomisk betydelse det skulle vara om landets invånare eller till och med endast en del av dessa skötte sina tänder på riktigt sätt. Förbrukningen av munhygieniska medel vore i Sverige enligt uppgift per individ och år endast hälften av förbrukningen i Danmark och en fjärdedel av den amerikanska.

De indirekta skatterna på tandvårdsmedel vore självfallet ägnade att avsevärt minska dessa medels användning bland de lägre inkomstgrupperna och de barnrika familjerna. Tandvårdsmedel vore enligt det anförda ingen lyxvara, och beskattning av dessa produkter vore en missriktad åtgärd ur samhällsekonomisk synpunkt. Frågan om skattefrihet för tandvårdsmedel borde sålunda utredas. I avvaktan på en sådan utredning vore det emellertid angeläget att tandvårdsmedel beskattades på ett enhetligt sätt.

I de likalydande motionerna I: 435 och II: 516 har anförts bl. a. följande. Skatt skulle alltjämt uttagas å glass och därmed även för gräddglass, varmed enligt livsmedelsstadgan förstås glass, som innehåller minst 12 % mjölkfett. Gräddglassen vore numera att anse som ett livsmedel och till och med ett synnerligen högvärdigt sådant. Bästa beviset därpå vore den omfattning, som glasskonsumtionen uppnått i landet. Att till denna konsumtion i högsta grad bidragit, att glassen innehölle mjölkfett, torde vara oomtvistligt. Genom denna blandning av glass och mjölkfett tillfördes särskilt barnen den livsviktiga mjölken på ett för dem begärligt sätt. Redan med hänsyn till gräddglassens angivna karaktär av livsmedel syntes det främmande, att varan skulle beläggas med skatt. Understrykas borde även att den höga skattesatsen verkade i hög grad begränsande på konsumtionen.

Den inhemska mjölkproduktionen hade nu nått en sådan storleksordning, att viss del därav måste exporteras för att jämvikt skulle erhållas inom landet mellan tillgång och efterfrågan vid de av statsmakterna fastställda inhemska priserna. För den exporterade delen uppnåddes därvid icke alltid ett pris, som motsvarade de inhemska priserna, och skillnaden måste ifyllas genom särskilda stödmedel. Att under dylika förhållanden genom en skatt å ett livsmedel såsom glass begränsa den inhemska konsumtionen måste anses anmärkningsvärt och ägnat att öka den kvantitet, som behövde exporteras till för landet ogynnsamma priser.

Skatt utginge icke för glass, som färdigställt för hushåll, restauranger eller matserveringar och som vore avsedd som efterrätter. Konsekvensen hade blivit och komme alltjämt att bli, att en väsentlig del av den inom landet framställda glassen icke bleve beskattad. Även om i enlighet med de skäl, som förestavat motionen, erinran i och för sig icke kunde göras mot att glass icke bleve beskattad, finge dock erinras om den skillnad, som måste uppstå mellan olika företagare, samt den kontroll, som det medförde att söka riktigt få fram, vartill glassen använts i det särskilda fallet. Enligt vad som inhämtats uppginge antalet registrerade redovisningsskyldiga glasstillverkare för närvarande till 670. Den nu utgående skatten erlades till ca 85 % av femton företagare, varav en ensam betalade 40 %. Vid sidan om dessa registrerade redovisningsskyldiga funnes emellertid ett mycket stort antal restauranger, andra näringsställen, konditorier och dylika, som tillverkade skattefri glass. Det låge i sakens natur, att det kunde vara svårt att kontrollera om där även tillverkats skattepliktig glass. På goda grunder torde det också kunna antagas, att en dylik kontroll icke kunde bli effektiv, givet-

vis inom gränsen för vad som vore ekonomiskt tillbörligt med hänsyn till att skatten å glass icke tillförde statsverket mer än ca 3,5 miljoner kronor per år.

Det är naturligt, att ett yrkande om skattens borttagande kunde mötas med erinran om att spørsmålet om den indirekta beskattningen vore föremål för en särskild utredning och att det därför kunde vara riktigt att avvakta resultatet därav innan ställning toges till frågan om ett borttagande av skatten å glass. Utan att vilja ifrågasätta, att en dylik erinran givetvis vore befogad, ville motionärerna dock häremot framhålla, att ett borttagande av skatten å glass knappast på något sätt kunde rubba förutsättningarna för utredningsarbetet eller påverka det slutliga ställningstagandet. I enlighet med det anförda skulle det riktiga vara, att skatten å gräddglass slopades och att sålunda skatt skulle utgå endast å sådan glass, som innehölle mindre än 12 % mjölkfett. Då det emellertid kunde antagas att kontrollsvårigheter skulle uppstå, torde annat icke återstå än att slopa skatten å all glass.

Som motivering för yrkandet i *m o t i o n e n* II: 210 har motionärerna anfört i huvudsak följande. Enligt 6 § 2 mom. varuskatteförordningen ägde tillverkare av choklad- och konfektyrvaror rätt att efter prövning erhålla avdrag för varuskatt, för vilken förlust lidits på grund av bristande betalning från köparen. Liknande avdragsrätt förelåge däremot ej för importörer och ej heller för grossister i denna bransch. Dessa skilda behandlingsätt torde icke vara tillfredsställande. Det måste uppfattas som en orättvis behandling att den ena gruppen finge ersättning för förlust, medan den andra icke finge sådan ersättning. Mot restitutionsrätt för importörer och grossister skulle kunna anföras, att en sådan skulle medföra ett besvärligt kontrollförfarande på grund av de olika varusortiment, som funnes på samma faktura från importörer och grossister. Denna svårighet torde dock icke vara så betydande, att den kunde väga tyngre än det obestriddliga rättvisekravet om en likformig behandling.

I *m o t i o n e n* II: 515 har rörande förslaget om nya regler för beskattningssvärdets bestämmande anförts, att ett ojusterat antagande av förslaget skulle medföra, att fabrikanterna tvingades fränkänna sig en av de härnämnda rättigheterna han såsom fri företagare ovillkorligen måste äga, nämligen rätten till affärssekretess. Eftersom han på sin faktura skulle, även vid de minsta inköp, antingen debitera ett skattetillägg eller ange det beskattningssvärde som motsvarade lägsta pris vid försäljning i större poster och då skattesatsen vore känd, kunde de mindre köparna lätt räkna ut och få exakt kännedom om vilka priser som större köpare erhöle. Detta medförde uppenbarligen ett allvarligt men för i varje fall de mindre fabrikanterna, vilka kunde råka ut för beskyllningar om diskriminering av mindre köpare och krav på samma förmåner för dessa. Detta skulle med säkerhet skapa en betydande irritation och medföra en belastning för företagaren som icke syntes erforderlig för att tillgodose skattens fiskaliska syfte. Kon-

trollstyrelsen borde enligt motionärernas mening, utan att effekten av dess kontrollarbete bleve mindre, kunna godtaga att fabrikanten — i stället för att ange beskattningsvärde eller skattebelopp å själva fakturan till kunden — å ett fakturakoncept eller enbart å fakturakopian angåve ettdera av dessa båda belopp. Därigenom skulle beskattningsvärdet bli en mellan fabrikanten och kontrollstyrelsen intern angelägenhet, i vilken ovidkommande parter icke kunde komma att få insyn.

Över motionen II: 515 har utskottet under hand mottagit yttrande av *kontrollstyrelsen*. Styrelsen framhåller däri bl. a. att en mycket betydelsefull del i kontrollarbetet utgjorde den granskning av återförsäljares inköpsfakturor, som regelmässigt utfördes av kontrolltjänstemännen och som innebure undersökning av att skatt redovisats för de i fakturorna angivna leveranserna från tillverkare och att skatt beräknats på riktigt sätt. Skulle uppgift om beskattningsvärde eller skatt icke framgå av fakturorna torde effektiv kontroll icke kunna genomföras. En fakturering med helt dold skatt skulle bl. a. på grund av rådande rabattdifferentiering kunna möjliggöra för illojala tillverkare att lägga sin fakturering så, att skatteförtjänst uppstode, och detta utan möjlighet för kontrollmyndigheten att annat än undantagsvis påtala sådant förhållande.

Vid bifall till propositionen komme kontrollstyrelsen att i särskilt cirkulär lämna närmare anvisningar bl. a. angående fakturas innehåll med hänsyn till dess funktion såsom grund för skatteredovisningen. Såvitt redan nu kunde bedömas torde kontrollstyrelsen komma att kräva att antingen beskattningsvärde eller skattebelopp skulle redovisas å varje faktura, uppdragande försäljning av skattepliktiga varor. Mot en dylik anordning har vid överläggningar erinran icke rests från kemisk-tekniska fabrikantförbundet, svenska chokladfabrikantföreningen eller Sveriges grossistförbund. Från de förstnämnda två organisationernas sida har bestämt uttalats, att skatten borde vara synlig, d. v. s. att skatt eller beskattningsvärde utsattes å fakturan. Grossistförbundet hade vid underhandsdiskussion framhållit att förbundet icke hade någon som helst erinran mot öppen skatt; förbundets önskemål vore tillgodosedda om å fakturan angåves pris som inkluderade varuskatt, varför å fakturan skulle angivas skatt eller beskattningsvärde samt pris inklusive skatt.

Då det för styrelsens vidkommande vore väsentligt att skatt eller beskattningsvärde angåves, under det att skattens inarbetande i priset vore ett förhållande som icke direkt berörde kontrollstyrelsen, torde styrelsen komma att lämna avgörandet i sistnämnda hänseende åt respektive parter. Därigenom skulle emellertid motionärernas önskemål icke kunna tillgodoses. Kontrollstyrelsen kunde emellertid av kontrolltekniska skäl svårligen frångå kravet på öppen redovisning av skatt eller beskattningsvärde. Det torde också såvitt styrelsen kunde finna icke anses olämpligt att köparen kunde beräkna till vilket pris han kunde köpa varan vid fördelaktigaste avslut, vilket redan med nu gällande beskattningssystem i allmänhet vore möjligt genom

att i kataloger eller prislister skilda priser eller rabatter angivits för olika varupartier med hänsyn till dessas storlek.

Till utskottet har *färghandelns leverantörförening, konfektyrgrossisternas riksförbund, Sveriges kolonialvaruengrossisters riksförbund* samt *Sveriges parfymeriengrossisters förening* ingivit en gemensam, den 14 april 1953 dagtecknad skrift, vari nämnda organisationer kraftigt understrukt betydelsen av att en sådan ändring snarast vidtoges i varuskatteförordningen att importör och grossist erhöles rätt att få avdraga beskattningsvärdet av varor, vilkas försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning från köparen, samt att tiden för ansökan om restitution av varuskatt på grund av fel eller brist i godset för importör utsträcktes till minst 6 månader.

Utskottet.

I förevarande proposition föreslås vissa ändringar beträffande varuskatten och pälsvaruskatten.

I varuskatteförordningen föreslås främst den ändringen i huvudregeln för beskattningsvärdets bestämmande att detta värde skall utgöras av priset vid försäljning i större poster från tillverkaren. Fortfarande skall beskattningsvärdet i princip vara detsamma för inom landet tillverkade varor och för importerade varor. Enligt nu gällande bestämmelser är beskattningsvärdet ett högre värde, nämligen priset vid försäljning till detaljhandlare. Den sålunda förordade omläggningen av reglerna för beskattningsvärdets bestämmande har ansetts nödvändig för att icke skatten genom sin konstruktion skall motverka konkurrensvilja och strävan att i största möjliga utsträckning sätta pris efter prestation. Då skatten enligt förslaget sålunda skall beräknas efter varans värde i ett tidigare handelsled och alltså efter ett lägre värde än som sker med nu gällande regler, har jämväl föreslagits en generell höjning av skattesatserna för att skatteintäkterna skall bibehållas oförändrade. Därjämte förordas en reell skattesänkning för varor inom grupperna munvatten och ättiketerpreparat, puder, smink m. m. samt essenser och extrakter. I det hänseendet må bland annat nämnas att varugruppen munvatten och ättiketerpreparat skall jämföras med tandvårdsmedel och schamponeringsmedel, för vilka varugrupper föreslagits en enhetlig skattesats av 25 procent. De förordade ändringarna i varubeskattningen skall gälla provisoriskt i avvaktan på resultatet av den utredning, som nu pågår genom 1952 års kommitté för indirekta skatter.

Såsom framhållits i propositionen kan det med hänsyn till den pågående utredningen rörande den indirekta beskattningen vara tveksamt om varubeskattningen nu bör ändras. Departementschefen har dock för sin del icke haft något att invända mot en provisorisk lösning och har som grund härför anfört att flertalet remissinstanser ställt sig positiva till de föreslagna ändringarna samt att utredningskommittén icke haft någon invändning mot en dylik provisorisk reglering.

Det är även enligt utskottets mening önskvärt att den förordade ändringen av reglerna för beskattningsvärdets bestämmande genomföres. Mot det föreslagna systemet har i motionen II: 515 invänts att detsamma ur affärssekretessens synpunkt vore mindre tillfredsställande på den grund att återförsäljarna genom skatten skulle kunna räkna ut de priser, som tillverkarna tillämpade vid större order. Denna invändning mot förslaget, vilken ansluter sig till synpunkter som vid remissbehandlingen framförts av Svensk industriförening, har föranlett motionärerna att hemställa om ett uttalande från riksdagens sida att varuskatteförordningen icke skall så tillämpas att affärssekretessen äventyras. Såsom framgår av det av kontrollstyrelsen över motionen avgivna yttrandet torde styrelsen, därest den föreslagna ändringen genomföres, komma att av kontrolltekniska skäl kräva att antingen beskattningsvärde eller skattebelopp skall redovisas på varje faktura som uppstår försäljning av skattepliktiga varor. Denna anordning, som godtagits från såväl fabrikant- som grossisthåll, torde enligt utskottets mening knappast föranleda några olägenheter. På grund av det anförda tillstyrker utskottet att de i propositionen föreslagna reglerna för beskattningsvärdets bestämmande genomföres. Utskottet finner ej skäl förorda något uttalande från riksdagens sida av den i motionen II: 515 angivna innebörden.

Utskottet har ej heller funnit anledning till erinran mot den justering av skattesatserna, som föreslagits i propositionen. Därmed är även yrkandet i de vid riksdagens början väckta likalydande motionerna I: 82 och II: 111 tillgodosett i den mån detsamma går ut på en enhetlig beskattning av munvatten och tandkräm. I samma motioner har jämväl hemställts om utredning om borttagande av varuskatten på tandvårdsmedel. Rörande denna fråga, som varit föremål för mycken diskussion, vill utskottet endast erinra om att kontrollstyrelsen i förevarande sammanhang övervägt att föreslå undantag från skatteplikt för nämnda varugrupp men ansett sig böra avstå därifrån för att icke föregripa den nu pågående utredningens ställningstagande. Då den av motionärerna väckta frågan sålunda är föremål för uppmärksamhet saknas anledning förorda skrivelse i ämnet. Med det anförda anser utskottet motionerna I: 82 och II: 111 besvarade jämväl i denna del.

I de likalydande motionerna I: 435 och II: 516 har yrkats, att varuskatt icke skall utgå å glass. Syftet med motionerna är att s. k. gräddglass, i likhet med vad som gäller efterrätter innehållande glass, skall undantagas från varubeskattning, vilket av kontrolltekniska skäl icke kunde ernås anorledes än genom att beskattningen av all glass upphävdes. Utskottet, som är medvetet om att varubeskattningen av glass medfört vissa svårigheter i den praktiska tillämpningen, är emellertid icke berett att taga ställning till detta spörsmål innan resultatet av den pågående utredningen föreligger. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet motionerna I: 435 och II: 516.

I den vid riksdagens början väckta motionen II: 210 har hemställts om utredning genom 1952 års kommitté för indirekta skatter om rätt för im-

portör och grossist till avdrag för beskattningsvärdet av varor, vilka återtagits eller vilkas försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning. Enligt 6 § 2 mom. varuskatteförordningen har tillverkare medgivits rätt att, efter särskild prövning av kontrollstyrelsen, vid redovisning av skatt göra avdrag för bland annat beskattningsvärdet av varor, vilka tillverkaren återtagit eller vilkas försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning från köparen. Den avdragsrätt för varuretur, som sålunda tillkommer tillverkare, motsvaras av en rätt för importör att, enligt kontrollstyrelsens bestämmande, åtnjuta restitution av skatt för till riket införd vara, som styrkes vara obrukbar på grund av fel eller brist i godset (8 § 5 mom.). Ansökan om sådan restitution bör ske inom en månad från införseln. Någon bestämmelse om restitution eller skatteavdrag till följd av kundförluster finnes icke beträffande till riket införda varor. Genom den här angivna regleringen har — ehuru med olika teknisk utformning av bestämmelserna — åsyftats att i möjligaste mån jämställa tillverkare och importör när det gäller varuretur. Grossist, som nödgas återtaga varor, torde i viss omfattning kunna få ersättning för skatten genom vederbörande tillverkare eller importör. Syftet med motionen synes väsentligen vara dels att importör och grossist skall jämföras med tillverkare i fråga om kompensation för skatten vid kundförlust och dels en utsträckning av den tid inom vilken importör bör ansöka om restitution för varor som är obrukbara på grund av fel eller brist.

Frågan om den bristande likställigheten mellan importör och tillverkare beträffande ersättning för kundförluster var föremål för ingående överbäganden av varubeskattningskommittén. I sitt den 29 mars 1947 avgivna betänkande med förslag till slutlig avveckling av den allmänna omsättnings-skatten samt till omläggning av varubeskattningen uttalade kommittén i förevarande hänseende bland annat, att ett utsträckande av ifrågavarande ersättningsrätt att omfatta andra än de hos kontrollstyrelsen såsom tillverkare anmälda och kontrollerade skattskyldiga icke låte sig i praktiken genomföra. Kommittén erinrade därvid även om att rätten till ersättning för kundförluster för de inhemska tillverkarnas vidkommande vore av allenast mindre ekonomisk betydelse.

Utskottet vill för sin del framhålla att vissa billighetsskäl talar för att den som vid försäljning av skattepliktiga varor förorsakats förlust på grund av bristande betalning från köparen beredes ersättning för den skatt han erlagt för varorna. Intresset av att en sådan rätt till ersättning finnes måste emellertid vägas mot angelägenheten av att en sådan reglering av hithörande spörsmål ernås som av praktiska hänsyn är möjlig. Vid en dylik avvägning lär det vara av betydelse dels om det är möjligt att, på sätt motionärerna förutsatt, bortse från detaljhandlarnas intressen i förevarande sammanhang och dels huruvida fog finnes för att ett krav på likställighet mellan tillverkare och importörer bör under alla förhållanden upprätthållas. Utskottet, som med det anförda velat antyda arten av de i motionen II: 210 aktualiserade spörsmålen, anser sig icke nu kunna taga ställning till de

frågor som här möter men vill samtidigt erinra om att 1952 års kommitté för indirekta skatter har i uppdrag att verkställa en allmän översyn av området för den indirekta beskattningen och därvid har att taga ståndpunkt till utformningen av reglerna för beskattning av tillverkning och import av varor. Med hänsyn härtill torde någon särskild skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran att kommittén skall upptaga de i motionen II: 210 avsedda frågorna icke vara erforderlig.

De i propositionen föreslagna ändringarna i pälsvaruskatteförordningen tillstyrkes av utskottet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 128, antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt; samt

2) förordning angående ändrad lydelse av den vid förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror fogade förteckningen över pälskinn;

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 82 av herr Huss och II: 111 av herr Christenson i Malmö,

2) de likalydande motionerna I: 435 av herr Osvald m. fl. och II: 516 av herr Adolfsson m. fl.,

3) motionen II: 210 av herrar Sjölin och Dahlén samt

4) motionen II: 515 av herrar von Seth och Svensson i Krokstorp,

måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anført och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 5 maj 1953.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Gustaf Elofsson, Spetz, Velander, Falk, Ramberg, Söderquist, Einar Eriksson och Patrick Nilsson; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Orgård, Olofsson, Brandt, Kollberg, Allard, Vigelsbo, Christenson i Malmö och Nilsson i Svalöv.